

Πρακτικά
της αριθ. 8/21-04-2003 συνεδρίασης
της Εθνικής Αστρονομικής Επιτροπής

Η συνεδρίαση έγινε στις 21-04-2003, ημέρα Δευτέρα και ώρα 14:00, στην αίθουσα "Σίνα" στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών (Ε.Α.Α.), στην Αθήνα.

Πρακτικά κράτησε ο Ε. Πλειώνης.

<u>Θέματα:</u>	1) Έγκριση πρακτικών 2) Ανακοινώσεις - Αιτήσεις 3) Σχετικά με τη λειτουργία της ΕΑΕ 4) Οικονομικά θέματα 5) Έρευνα και διδασκαλία της Αστρονομίας στην Ελλάδα 6) Νομοθετικές προτάσεις προς τη ΓΓΕΤ
----------------	--

Παρόντες	Σειραδάκης Ιωάννης (Πρόεδρος) Κατσανέβας Σταύρος Κοντιζάς Ευάγγελος Πλειώνης Εμμανουήλ Χαρλαύτης Αιμίλιος
Απόντες	Ουδείς

Ο Πρόεδρος διαπιστώνει την ύπαρξη απαρτίας και κηρύσσει την έναρξη της συνεδρίασης στις 14:30 μμ. Ο κ. Κατσανέβας ήρθε λίγο αργότερα λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων.

Θέμα 1^ο : Έγκριση πρακτικών

Τα πρακτικά της αριθ. 7/05-02-2003 συνεδρίασης υπεγράφησαν.

Θέμα 2^ο : Ανακοινώσεις – Αιτήσεις:

- Ο Πρόεδρος ανακοίνωσε ότι μετά από σειρά ενεργειών (επιστολών, E-mails, τηλεφωνημάτων και προσωπικών επαφών), ο Γενικός Γραμματέας της Διεθνούς Αστρονομικής Ένωσης (IAU), Καθηγητής Hans Rickman, συμφώνησε και έχει ήδη προβεί στην αλλαγή της καταχώρησης του ονόματος της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας, στο αρχείο και τις ιστοσελίδες της Ένωσης, ως "F.Y.R. of Macedonia". Η ονομασία αυτή είναι αποδεκτή και από το Υπουργείο Εξωτερικών (Τμήμα Ν.Α. Ευρώπης – κυρία Ξαγοράρη, τηλ. 210 3681239).
- Επίσης διάβασε σχέδιο επιστολή που θα αποσταλεί προς τον Γ. Γραμματέα της IAU, με την οποία (υποστηρίζοντας την απόφαση του Τομέα Αστροφυσικής, Αστρονομίας και Μηχανικής του Τμήματος Φυσικής, του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης) προτείνεται να διεξαχθεί η XXVIII Γενική Συνέλευση της IAU στη Θεσσαλονίκη το 2012.

- Ο Πρόεδρος παρατηρεί ότι μέχρι σήμερα έχει λάβει το Δελτίο Δραστηριοτήτων 1999-2002 μόνο από το διευθυντή της Ακαδημίας Αθηνών. Τα Δελτία έχουν ζητηθεί από τους Διευθυντές όλων των κέντρων Αστρονομίας της χώρας με την από 12/11/2002 επιστολή του, προς χρήση κατά τη Γενική Συνέλευση της IAU στο Sydney, τον Ιούλιο 2003. Αναμένει ότι σύντομα θα λάβει ανάλογο Δελτίο από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και από το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών. Τα υπόλοιπα κέντρα δεν έχουν απαντήσει.
- Ο Πρόεδρος ανακοίνωσε ότι ο Γενικός Γραμματέας της IAU τον ευχαρίστησε θερμά για τις παρατηρήσεις του στο σχέδιο του νέου Καταστατικού της IAU, που θα προταθεί προς έγκριση κατά την XXV Γ.Σ. στο Sydney, τον Ιούλιο 2003.
- Επίσης ενημέρωσε τα μέλη της Ε.Α.Ε. για τον κατάλογο με τα τρέχοντα διαστημικά προγράμματα, στα οποία συμμετέχουν έλληνες ερευνητές, που συνέταξε ο κ. Αιμ. Χαρλαύτης. Η Ε.Α.Ε. είχε ζητήσει σχετικές πληροφορίες από τα μέλη της ελληνικής αστρονομικής κοινότητας με το υπ' αριθ. 46/Δεκ-2001 ηλεκτρονικό δελτίο (E-Newsletter) της ΕΛ.ΑΣ.ΕΤ. Ο κατάλογος αυτός θα κατατεθεί στη ΓΓΕΤ, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί κατά την επικείμενη πλήρη ένταξη της χώρας μας στον Ευρωπαϊκό Διαστημικό Οργανισμό (ESA).
- Ο Πρόεδρος πληροφόρησε τα μέλη ότι η χώρα μας συμμετέχει στην πρόταση OPTICON, που κατετέθη προς χρηματοδότηση από το 6^ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο (FP6) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο των Ολοκληρωμένων Πρωτοβουλιών Υποδομής (Integrated Infrastructure Initiatives, I3). Στην πρόταση συμμετέχει (α) η Εθνική Αστρονομική Επιτροπή (έδρα Ε.Α.Α.), στο Managerial Board και (β) το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών (Ε.Α.Α.) σε μία από τις δράσεις της πρότασης (Transnational Access to the European medium-size optical/IR telescope network - τηλεσκόπιο *Αρίσταρχος*). Η πρόταση κατετέθη στις 14 Απριλίου 2003 και αποτελείται από 675 σελίδες. Περιλαμβάνει 11 *Δίκτυα (Network activities)*, 20 *Δραστηριότητες Πρόσβασης (Access Activities)* και 8 *Κοινά Προγράμματα Έρευνας (Joint Research Activities)*. Η Ελλάδα, εκπροσωπείται στο 20-μελές Διοικητικό Συμβούλιο του OPTICON δια της Ε.Α.Ε., η οποία ελπίζει ότι με την αρωγή της, περισσότερες ελληνικές ομάδες θα συμπεριληφθούν στο μέλλον στις διάφορες δράσεις του OPTICON.
Επίσης ανακοίνωσε ότι η επόμενη ημερίδα εργασίας του δικτύου OPTICON (FP5) θα πραγματοποιηθεί στα Χανιά, Κρήτης στις 4 και 5 Σεπτεμβρίου 2003.
- Ο κ. Χαρλαύτης ενημέρωσε τα Μέλη της Ε.Α.Ε. για την πρόοδο εγκατάστασης του τηλεσκοπίου *Αρίσταρχος* και του Αστρονομικού Σταθμού του Χελμού. Ο Αστρονομικός Σταθμός είναι έτοιμος και αναμένεται ότι, σύμφωνα με το τελευταίο χρονοδιάγραμμα που κατέθεσε τον Ιανουάριο 2003 η κατασκευάστρια εταιρεία (Zeiss, Jena), η εγκατάσταση του τηλεσκοπίου θα πραγματοποιηθεί εντός του 2003.
- Ο Πρόεδρος ενημέρωσε τα μέλη για την πρόταση του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης να εγκατασταθεί στη χώρα μας ένα ραδιοτηλεσκόπιο. Υπάρχουν ακόμα πολλά ερωτήματα μερικά από τα οποία είναι (α) αν θα πρέπει να εγκατασταθεί πράγματι στη χώρα μας ή εάν η χώρα μας πρέπει να συμμετάσχει σε κάποιο από τα ήδη κατασκευαζόμενα ραδιοτηλεσκόπια στο εξωτερικό (π.χ, LMT, ALMA, SKA, LOFAR), (β) αν θα πρέπει να προσανατολιστούμε σε όργανα υψηλών ραδιοσυχνοτήτων ή χαμηλών

ραδιοσυχνότητων, (γ) εάν εγκατασταθεί στη χώρα μας, ποια είναι η πιο κατάλληλη τοποθεσία; (δ) μήπως συμφέρει η αγορά ενός ήδη λειτουργούντος υψηλών προδιαγραφών ραδιοτηλεσκοπίου (π.χ. SEST);

- Ο κ. Χαρλαύτης περιέγραψε συνοπτικά το πολύ ενδιαφέρον πρόγραμμα GRID και τη δυνατότητα να συμμετάσχει η χώρα μας με μια πρόταση *Astro-GRID*. Το GRID είναι ένα πανευρωπαϊκό Δίκτυο Πρόσβασης με το οποίο θα υποστηριχθεί και θα συντονισθεί η γεωγραφική κατανομή των υπολογιστικών εφαρμογών των συμμετεχόντων χωρών σε επιστημονικά και βιομηχανικά προγράμματα (θα καταστεί, έτσι, δυνατή η κατανομή της υπολογιστικής ισχύος, όπως σήμερα είναι δυνατή η κατανομή της ηλεκτρικής ισχύος που παράγεται από τα εθνικά δίκτυα).
- Επίσης ο κ. Χαρλαύτης έδωσε μια συνοπτική εικόνα των προτεραιοτήτων της Ευρωπαϊκής Αστρονομικής Εταιρείας (E.A.S.), όπως αυτές διαμορφώνονται σε σχετικό υπόμνημα του Προέδρου της, Καθηγητή Harvey Butcher.

Θέμα 3^ο : Λειτουργία της ΕΑΕ και άλλα διοικητικά θέματα

- Συζητήθηκε η πρόσφατη παραίτηση της Καθηγήτριας Δέσποινας Χατζηδημητρίου από την Ε.Α.Ε.
- Ο κ. Χαρλαύτης και ο Πρόεδρος ενημέρωσαν τα μέλη για την απόφαση του Δ.Σ. του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών να παραχωρήσει ένα γραφείο στην Ε.Α.Ε. στην Πεντέλη. Στο γραφείο αυτό, προς το παρόν, συστεγάζεται ο Δρ. Π. Ροβίθης. Έχει αγοραστεί και πρόκειται να τοποθετηθεί σχετική πινακίδα. Για το σκοπό αυτό ο Πρόεδρος παρέδωσε τα κλειδιά του γραφείου στον κ. Πλειώνη. Ο κ. Πλειώνης και ο κ. Χαρλαύτης ανέλαβαν να φροντίσουν να επιπλωθεί το γραφείο και να προσπαθήσουν να εξοπλισθεί με δίκτυο πρόσβασης στο Διαδίκτυο. Ο κ. Κοντιζάς παρατήρησε ότι ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ε.Α.Α. θα έπρεπε να είχε φροντίσει από καιρό να παραχωρηθεί στην Ε.Α.Ε. ένα καλύτερο γραφείο με εξοπλισμό, επίπλωση και Η/Υ.
- Συζητήθηκε η αναβάθμιση των ιστοσελίδων της Ε.Α.Ε. και προτάθηκε να γίνει αναδιοργάνωση της ύλης που παρουσιάζεται, να συμπεριληφθούν περιληπτικά τα νομοθετήματα που διέπουν τη λειτουργία της Εθνικής Αστρονομικής Επιτροπής, καθώς επίσης και οι σημαντικότερες επιστολές και έγγραφα. Επίσης αποφασίστηκε να συνταχθεί κατάλογος ο οποίος θα περιέχει τους έλληνες αστρονόμους που κατέχουν σημαντικές διοικητικές θέσεις σε διεθνείς οργανισμούς. Για την αναβάθμιση θα υπάρξει συνεργασία του κ. Ε. Πλειώνη με τον Πρόεδρο.
- Αποφασίστηκε να σταλεί επιστολή προς τον Υπουργό στην οποία θα ανακοινώνεται η κοινή απόφαση της Ε.Α.Ε./ΕΛ.ΑΣ.ΕΤ σχετικά με τη λειτουργία και την επιλογή των μελών της Ε.Α.Ε. Η επιστολή αυτή θα υπογράφεται από τον Πρόεδρο της Ε.Α.Ε. και τον Πρόεδρο της ΕΛ.ΑΣ.ΕΤ.
- Επίσης πρέπει να σταλεί υπενθύμιση προς τον Υπουργό ότι η θητεία της παρούσας Επιτροπής λήγει σε μερικούς μήνες και ότι πρέπει να φροντίσει για τον ορισμό νέας Επιτροπής.
- Ο κ. Χαρλαύτης ενημέρωσε τα μέλη της Ε.Α.Ε. για την εξέλιξη του προϋπολογισμού της Ε.Α.Ε. από το 1988 και μετά: Επιχορήγηση μέσω του κωδικού 2419 (Λοιπά Επιστημονικά Ιδρύματα) μέχρι το 1995 (4,000,000 δρχ μεταξύ 1988-1990 και 5,000,000 δρχ μεταξύ 1991-1994). Κατόπιν, μετά από γνωμοδότηση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, οι δαπάνες της ΕΑΕ

γίνονται μέσω των κωδικών του Τακτικού προϋπολογισμού της ΓΓΕΤ κατά κατηγορία δαπάνης (Αρ. Πρωτ. 139/19.1.1998). Μεταξύ 1995-2000, ο μέσος ετήσιος προϋπολογισμός ανήλθε στα 1,700,000 δρχ (χωρίς τη συνδρομή της χώρας μας τους Οργανισμούς A&A και IAU). Το 2001 δεν υπήρξε καν πρόταση προϋπολογισμού από την ΕΑΕ.

Θέμα 4^ο : Οικονομικά θέματα

- Αποφασίσθηκε η εξής κατανομή των χρημάτων που έχει υποσχεθεί (προφορικά) η ΓΓΕΤ για την εκπροσώπηση και αντιπροσώπηση της χώρας μας στην XXV Γενική Συνέλευση της IAU στο Sydney της Αυστραλίας τον Ιούλιο 2003:
  1. Ι. Σειραδάκης €2525 (Εθνικός Εκπρόσωπος)
  2. Ι. Χατζηδημητρίου €1253 (Πρόεδρος Επιτροπής – Commission)
  3. Αιμ. Χαρλαύτης €1250 (Προσκεκλημένος Ομιλητής και μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής ενός από τα Joint Discussions)
  4. Χ. Σκόκος €1150 (Ομιλητής – Νέος Επιστήμονας)
  5. Ν. Γκιζάνη € 820 (Ομιλήτρια – Νέα Επιστήμονας)

Ας σημειωθεί ότι η Ε.Α.Ε. με την από 12/11/2002 επιστολή του Προέδρου της και ανακοίνωση στις ιστοσελίδες της είχε ζητήσει από την ελληνική αστρονομική κοινότητα να υποβάλει σχετικά αιτήματα.

Ο Πρόεδρος θα υποβάλει τα σχετικά ονομαστικά αιτήματα προς χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της ΓΓΕΤ.
- Ανετέθη στον Πρόεδρο να καταρτίσει τον προϋπολογισμό της Ε.Α.Ε. για το οικονομικό έτος 2004 και να συντάξει τα σχετικά *Δελτία Έργου* όταν αυτό ζητηθεί από την ΓΓΕΤ.
- Τονίσθηκαν για ακόμα άλλη μια φορά οι δυσκολίες που διέπουν τον προϋπολογισμό της Ε.Α.Ε. Ο κ. Κατσανέβας πρότεινε, εάν το πρόγραμμα OPTICON χρηματοδοτηθεί και ανοιχθεί Ειδικός Λογαριασμός για την ΕΑΕ από το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, τότε να εξετασθεί η περίπτωση να καταθέτει η ΓΓΕΤ στο λογαριασμό αυτό το ποσόν που αντιστοιχεί στον προϋπολογισμό της Ε.Α.Ε. ως *συγχρηματοδότηση*, όπως συμβαίνει και με άλλα ερευνητικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
- Ο Πρόεδρος ενημέρωσε τα μέλη για τις ενέργειες που έχει κάνει για την πληρωμή της συνδρομής της χώρας μας στον Οργανισμό που εκδίδει το διεθνές περιοδικό *Astronomy & Astrophysics*. Αποφασίσθηκε να ενταθούν οι ενέργειες ώστε να πληρωθεί η συνδρομή, ει δυνατόν πριν τη συνεδρίαση του Δ.Σ. του Οργανισμού στο Ηράκλειο, Κρήτης στις 10/5/2003.

Επίσης διευκρινίσθηκε ότι η αλλαγή της διαδικασίας έγκρισης του περιοδικού, θα εγκριθεί, κατά πάσα πιθανότητα, στη συνεδρίαση της Κρήτης. Η νέα δομή θα περιλαμβάνει 6 Επιστημονικούς Εκδότες (Scientific Editors). Σύμφωνα με ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες του Προέδρου, ένας μόνο Έλληνας υπέβαλε υποψηφιότητα για μια από τις 6 αυτές θέσεις.
- Η επιλογή του εκπροσώπου της χώρας μας στον Οργανισμό Joint Organization for Solar Observations (JOSO), μέχρι τώρα, γινόταν μετά από σχετική αίτηση που κατέθετε ο/η εκπρόσωπος και υπό τα πιεστικά χρονικά περιθώρια ανεύρεσης κονδυλίων. Αποφασίσθηκε να σταλεί επιστολή στους Καθηγητές Τσίγκανο και Μουστά, ως εκλεγμένα μέλη του Δ.Σ. της ΕΛ.ΑΣ.ΕΤ. και σχετικούς προς το θέμα, ζητώντας τους (α) να ενημερώσουν την κοινότητα των ελλήνων ηλιακών αστρονόμων, (β) να προτείνουν ένα διαφανή τρόπο επιλογής

και (γ) να προτείνουν τον έλληνα εκπρόσωπο και τον αναπληρωτή του για φέτος, ελπίζοντας ότι αν γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες εγκαίρως, ίσως να υπάρξει χρηματοδότηση από τη ΓΓΕΤ για την εκπροσώπηση της χώρας μας στο JOSO

Θέμα 5^ο : Υποτροφίες και συμβόλαια για μεταδιδακτορικούς ερευνητές

- Συζητήθηκε το σχέδιο πρότασης που είχε καταθέσει η κ. Δ. Χατζηδημητρίου προς την ΓΓΕΤ και το Υπουργείο Παιδείας. Η πρόταση πρέπει να συμπληρωθεί και να διανθιστεί με στατιστικά στοιχεία που αφορούν την ελληνική αστρονομική κοινότητα και το εξωτερικό και να διεκπεραιωθεί. Οι κκ. Χαρλαύτης και Πλειώνης προσφέρθηκαν να συλλέξουν τα στατιστικά στοιχεία που αφορούν την ελληνική αστρονομική κοινότητα. Ο. κ. Κατσανέβας ανέφερε ότι σχετικά στοιχεία για τη Γαλλία υπάρχουν σε έγγραφο που έχει στείλει στον Πρόεδρο. Ο Πρόεδρος θα προσπαθήσει να συλλέξει στοιχεία από τη Γερμανία.
- Προτάθηκε να σταλεί επιστολή προς το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) με το οποίο να ζητείται (α) η αύξηση του αριθμού των υποτροφιών και η απλοποίηση της διαδικασίας επιλογής των υποψηφίων και (β) μεγαλύτερη διαφάνεια στον τρόπο επιλογής των εξεταστών καθώς και η περιοδική ανανέωση αυτών (με, ίσως, τριετή θητεία).

Θέμα 6^ο : Προτάσεις νομοσχεδίων που θα μπορούσαν να προωθηθούν στη ΓΓΕΤ:

- Λειτουργία και σκοπός της ΕΑΕ στον 21^ο αιώνα.
- Νομοθετική ρύθμιση για πάγια πληρωμή της συνδρομής μας στον Οργανισμό A&A, μέσω του κωδικού των Διεθνών Οργανισμών 2629.
- Εθνικές ρυθμίσεις για την φωτορρύπανση.

Ο Πρόεδρος ευχαρίστησε τα μέλη της Επιτροπής για τη συμμετοχή τους στη πολύωρη συνεδρίαση και έλυσε τη συνεδρίαση στις 19:30 μμ.